

Goodlooking Nepal

Reisverslag april 2009.

Het vertrek van Kathmandu naar Ramachap gaat op zijn Nepalees. Van het geplande vertrek om 08.00 uur wordt het zomaar 10.30 uur. We gaan met 7 man op weg. Leo de opticien uit Nederland, Rajesh de opticien uit Kathmandu, Arjun de welzijnscoördinator uit Ramachap, Pradesh die assisteert, Dev de reporter en chauffeur en Gansha een advocaat die daar in de buurt moet zijn voor zaken en ikzelf (Rob) voor de fotoreportage. We hebben gepland om 5 dagen uit te trekken om gratis oogmetingen te gaan doen en brillen te verstrekken in Ramachap bij de plaatselijke Nepalese bevolking. Alles in het kader van liefdadigheid voor deze straatarme mensen. Het is een privé initiatief van Leo Hakkaart die dit al jaren doet. We hebben 500 brilmonturen bij ons, gebruikte, maar ook nieuwe van Opticien Het Huis en veel leesbrillen. Samen met de donaties die we in Nederland ontvangen hebben van diverse mensen zal dit alles besteed worden als bijdrage aan de brillen. De overige kosten voor de brillen neemt Leo voor zijn rekening. Van dit liefdadigheidsinitiatief ga ik een fotoreportage maken. Hieruit wordt een selectie samengesteld voor een expositie. De donaties die we hiermee ontvangen zijn bestemd voor het continueren van deze initiatieven.

Alle bagage is opgeladen op de jeep, dozen met brillen, tassen vol apparatuur, kleding en voedsel. De geplande aankomst is circa 17.00 uur. Het is chaos in Kathmandu. Het is een feestdag en geen doorkomen aan in het verkeer. We hebben superslechte wegen, steeds verder afkavelend asfalt tot er alleen nog keien en zand over zijn. De jeep is vrij nieuw en comfortabel. Toch krijgen we pech. Een sissend geluid en een harde knal van linksachter. We stappen uit maar kunnen niets vinden en we gaan weer op pad. De jeep blijft rare geluiden maken. We gaan door, wat moeten we anders? We zitten in de middle of nowhere en er is hier geen ANWB of garage. Na een paar uur stoppen we toch en we halen het achterwiel eraf. De veren van de trommelrem zijn gebroken. We gaan verder, zonder veren en met een halve rem? Dev, onze chauffeur, blijft de hele weg door Nepalese muziek draaien, om zo de moed erin te houden? Arjun is de hele weg al niet lekker en hangt om de haverklap uit het raam te kotsen. De aankomst is veel later dan gepland. Het is al 21.00 uur en het is pikkedonker.

De aankomst blijkt nog niet het eindpunt voor ons. We moeten nog een eind lopen. Hoever blijft onduidelijk. We besluiten om niet in het donker te gaan lopen

en in het dorp te overnachten. Achteraf een wijs besluit, tenminste voor wat betreft het lopen, niet voor het hotel. In de gradatie van onze hotelsterren komt deze uit op ongeveer min 5.

Om 05.30 uur staan we op. Het wordt langzaam licht dus dan begint de dag hier in Nepal. Ontbijten is er niet bij in dit hotel (beter maar). Nu wordt duidelijk waarom dit het eindpunt is van de auto en niet voor ons. We moeten een brug over, via zo'n hangbrug uit de Indiana Jones films. Ineens vraag ik me af hoe al onze spullen dan mee gaan. Dev en Gansha blijven hier om de auto te laten repareren dus we zijn maar met 5 man over. Er moeten 8 dozen en 12 tassen mee. Aan de overkant van de rivier ligt een berg waar we overheen moeten. We moeten stijgen van 400 naar 1100 meter. Hoe krijgen we dit voor elkaar? Ineens zie ik de oplossing aankomen. Sherpa dragers, de klimgeiten van de Himalaya. Mijn hartslag daalt van 140 naar 80, echter niet voor lang. Zodra de Sherpa's ieder 40 kg aan hun hoofddraagband vast hebben gemaakt en wij ons glas lokale melkthee op hebben gaan we de hangbrug over. Mijn hartslag gaat weer omhoog naar de 140. Wiebelend aan alle kanten zie ik het kolkende ijskoude smeltwater, afkomstig uit de Himalaya, onder mij doorstromen. De Tamakotchi rivier is wild. De rafters krijgen hier de op 1 na hoogste moeilijkheidsgraad voor hun kiezen. De brug is 150 meter lang. Het duurt eindeloos voor we aan de overkant zijn. Mijn hartslag zakt weer, maar niet voor lang. We moeten nu gaan klimmen. De Sherpa's doen er ruim een uur over met 40 kilo bagage, wij het dubbele zonder bagage. De zweetdruppels lopen in stralen langs mijn nek. De klim is zwaar, heel zwaar, maar vooral steil. Veel water drinken en regelmatig op adem komen. Zo beschermend als een moeder haar baby draagt, draag ik de tas met mijn foto apparatuur. Onder geen beding wil ik deze door een Sherpa laten dragen, stel je voor dat er iets mee zou gebeuren....! Echter naar mate de tocht langer duurt realiseer ik mij steeds meer dat de kans dat ik kan struikelen vele malen groter is dan bij een Sherpa. Regelmatig gaan mijn gedachten terug naar de zoutkratertocht in Ethiopië die ik met Moon gedaan heb, dat was de zwaarste.... maar deze is nog heftiger. Als we boven aankomen wacht ons nog een kleine verrassing. We moeten hier vandaan nog ruim een uur lopen over geaccidenteerd terrein naar het huis van Arjun. Deze tocht laat echter wel de schoonheid van het pure Nepal zien. Het is een verademing om de mensen zo aan te treffen in hun eigen omgeving. Hier is nog nooit een toerist geweest. De vriendelijkheid en gastvrijheid is hier enorm. Dit wordt eens te meer duidelijk als we bij het huis van Arjun aankomen. Zijn hele familie zit op ons te wachten en onthalen ons alsof we speciale mensen zijn. Voor Leo geldt dat zeker. Onderweg hebben we aanplakbiljetten op de gebouwen gezien die aankondigen dat hij 3 dagen komt om gratis oogmetingen te doen en brillen verstrekt. Het is de 2e keer dat hij hier komt en er staat ons nog wat te wachten. De mensen mogen alleen komen als ze zich vooraf aangemeld hebben. En dat hebben er ruim 350 gedaan.

De werkplek van het "Eye camp" voor de ogentest ligt 200 meter van ons huis op een berghelling vol met terrasbouw van de lokale boeren en heeft iets idyllisch.

Boven op een groot terras staat een soort schuur van 8 bij 3 meter die aan de lange zijde open is. Hiervoor is een touw gespannen. Hierachter is het verboden toegang voor de mensen. Iedereen heeft zich buiten op het grote terras verzameld, waar een grote boom staat die voor schaduw zorgt en uiteraard een klein tempel huisje. De meeste mensen zitten echter relaxed op een stenen muurtje of op de grond in hun kenmerkende hurkhouding. De eerste mensen die aan de beurt zijn krijgen voorrang omdat zij de vorige keer teleurgesteld werden en niet meer geholpen konden worden vanwege tijdgebrek. Alles wordt in gereedheid gebracht. Leo zit in een hoekje omringd door zijn mobiele oogmeet computer en een koffer vol optische meetglazen. Rajesh zit voor een tafel met hierop zo'n 100 brilmonturen uitgestald. Hieruit wordt door Leo en Rajesh het beste brilmontuur gekozen. De tafel wordt regelmatig aangevuld met nieuwe brillen. De leesbrillen krijgen de mensen meteen mee. Voor de optische glazen op sterkte wordt per persoon een blauw administratie kaartje gemaakt. Hierop staan hun naam, glas sterkte, L+R, etc. vermeld. Op de bril wordt eventueel afgetekend waar de multi focus komt. Het kaartje gaat met het uitgezochte montuur in een plastic zakje mee terug naar Kathmandu. Daar worden de glazen gekocht, op maat geslepen en in het montuur gezet. Daarna gaan ze terug en krijgen de mensen definitief hun bril.

Wat opvalt is dat niemand zich druk maakt om het montuurmodel of de kleur. Wel is er regelmatig opwinding bij de registratie. Ondanks een chaotisch ogende menigte heeft iedereen lol. De 3 welzijnsmedewerkers houden iedereen strak in de gaten en corrigeren met luide stem. Iedereen die nieuw aankomt krijgt hetzelfde verhaal; "niet binnen het touw komen en buiten op het terras je aanmelden en wachten op je beurt". Bij het oogmeten gebeurt van alles. Een aantal omaatjes heeft niet alleen slechte ogen maar is ook behoorlijk doof. Dochter of kleindochter moet dan hard pratend bijstand verlenen wat nogal eens hilariteit bij de menigte teweeg brengt. De humor die daar inzit ontgaat ons voor een gedeelte omdat we geen Nepalees verstaan maar meestal snappen we aardig waar het om gaat.

Niet iedereen kan geholpen worden, sommigen hebben staar of een andere oogafwijking. Naast een bril krijgen velen ook oogdruppels mee. Er is veel

oogirritatie vanwege droogte en stof. Vooral de ouderen hebben lastige problemen en het meten duurt bij hen lang, als ze al geholpen kunnen worden....

Leo heeft engelengeduld en is zeer voldaan als hij weer een moeilijk geval tot een goed einde heeft gebracht. Maar er zijn ook jongeren met problemen. Een meisje ziet dubbel maar Leo krijgt het uiteindelijk voor elkaar om haar een bril aan te meten. Zij is dolblij en gelukkig. Maar zo is er ook een meisje van 17 die alleen de grote bovenste letter van de testkaart kan lezen en de rest niet! Zij kan niet geholpen worden en loopt huilend met betraande ogen weg. Een baby van 1 1/2 kan ook niet geholpen worden omdat de ogen continu wegdraaien van de oogmeet computer en er dus niet gemeten kan worden. Maar zo is er ook een man van 40 die zegt alleen de glazen nodig te hebben omdat hij met een montuur erbij alleen nog knapper wordt. Sita Thapa uit Sanakhu is 29 jaar en heeft ruim 4 uur gelopen voordat ze bij het oogkamp aankwam. Ze heeft nog nooit een bril gehad en ziet al slecht vanaf haar jeugd. Aan het einde van de dag meet Leo haar een bril aan. Ze heeft links -13 en rechts -14 maar ze kan weer scherp zien. Ze blijft ingetogen maar is van binnen zielsgelukkig. Ze moet weer 4 uur lopen terug. Stralend loopt ze weg in haar prachtig gekleurde sari. Zo is het een komen en gaan op de verzamelplaats van het terras. De vrouwen geven nog een extra dimensie aan deze setting met hun prachtige gewaden in allerlei felle kleuren en sieraden in neus en oren. De geplande tijd voor het spreekuur is van 10.00 tot 16.00 uur. We beginnen echter elke dag om 08.00 uur en gaan door tot het om 18.00 uur donker wordt. Elektra is er maar 4 uur per dag en ook nog eens op verschillende tijden maar soms komt het dan ook niet. Vervolgens komen er gaslampen en noodaccu's en gaan we door tot 21.00 uur. De reden? Anders moet je mensen terug sturen die hier 4 uur lopen vandaan wonen en ook al vanaf 's morgens vroeg hier staan te wachten. We willen het liefst iedereen helpen.

Veel ouderen snappen niet hoe de ogentest gaat, wat ze moeten doen en wat dit nu eigenlijk voor nut heeft. De test leeskaart met de grote en kleine abc letters geeft een en al onbegrip. Letters uit het alfabet kennen ze niet in Nepal daarom wordt er een aangepaste leeskaart gebruikt. Ook bij deze kaart valt het muntje niet altijd. Ook de vreemde laboratorium bril op hun neus helpt niet mee. Elke keer een ander sterkte glas er in geeft niet altijd het gewenste effect. Het duurt vaak lang voordat ze snappen dat ze met het glazen wisselen beter moeten gaan zien. Vaak weten ze niet dat brillenglazen in sterkte verschillen en geven dus bij regelmaat een willekeurig antwoord. Daarbij speelt ook nog vaak de schaamte om met zo'n rare bril op te zitten en een schuldgevoel als ze de letters niet herkennen.

Iedereen wordt geholpen maar niet iedereen krijgt een bril. Zo is er een onderwijzer die al een bril heeft maar daarmee ziet hij niet goed meer. Leo meet zijn ogen op en meet een andere sterkte. Zijn ogen zijn in de loop der jaren achteruit gegaan. Hij heeft dus andere glazen nodig maar die moet hij zelf betalen. Een onderwijzer heeft een overheidsbaan en dan heb je voldoende inkomsten. Na enig gemor besluit hij toch zelf te betalen. Ook zijn nieuwe glazen zullen gemaakt worden in Kathmandu. Een wijs besluit van Leo. Hij heeft wel een filantropische instelling maar hij is geen Sinterklaas voor iedereen!

Het verblijf bij Arjun en zijn familie is heel gastvrij. Iedereen doet er alles aan om het ons naar de zin te maken. Alles op z'n Nepalees eenvoudig en sober maar vriendelijk en hartverwarmend. Samen met Leo heb ik een eigen kamertje. Er staan 2 stoelen en bedden van hout, zonder matras, maar met een prachtig uitzicht over de vallei. Een ontbijt met brood kennen ze niet. De Nepalees eet 3 x per dag rijst en wat zij weg kunnen bunkeren is niet normaal. Wij doen het die tijd dus maar met de 4 dagen oude broodjes die we meegenomen hebben uit Kathmandu. Voor nood heb ik altijd nog een pak Sultana's!!!

Rijst krijgen we die dagen in overvloed, wel elke dag met hetzelfde curry groente prutje maar de smaak is heerlijk. Speciaal voor ons is er een soms een stukje kip of vlees. De hele dag door krijgen we thee en verse warme melk. Eigenlijk denk je geen moment van de dag aan eten. Leo is echt continu aan het werk en ik kan me uitleven in de fotografie. Daarnaast assisteer ik hem waar ik kan. De dagen zijn lang, om half zeven op en om elf uur naar bed... we vallen als een blok in slaap. Na 2 dagen is het duidelijk dat we niet iedereen in de geplande 3 dagen kunnen helpen. Ze willen heel graag dat we nog een dag extra blijven. Er zullen anders zo'n 100 mensen teleurgesteld moeten worden omdat zij niet aan de beurt komen. Leo overlegt met mij. We besluiten dat er eigenlijk geen andere optie is. We blijven 1 dag langer....

Na 3 dagen hebben we 246 mensen geholpen. Totaal hebben zich 354 mensen aangemeld. Het wordt dus nog een drukke laatste dag. We hebben meer dan voldoende brilmonturen bij ons. De meeste behoefte is deze keer aan leesbrillen.

De grote klassieker in deze is dat niet iedereen kan lezen! Maar ja ook een kleermaker kan niet meer werken zonder leesbril. Het duurt vaak lang voor dat we daar achter komen. De kleine letters van een krant lezen geeft dan geen uitkomst. Als alternatief mogen ze dan een draad in een naald steken! Ook op de laatste dag kunnen we niet iedereen helpen, maar ja... we moeten een keer stoppen. Om teleurstellingen te voorkomen worden de laatste 40 mensen voor de optische glazen geselecteerd en iedereen die een leesbril nodig heeft wordt geholpen. Hiermee gaan we dan uiteindelijk uitkomen op een totaal van 315 mensen die we aan een nieuwe bril hebben geholpen. Zowaar een prestatie van formaat waar we best een beetje trots op zijn. Degene die ons daarbij gesteund hebben willen wij hier graag in laten delen en hierbij ook bedanken. De afgelopen dagen hebben we aan veel mensen iets kunnen geven wat ze anders misschien nooit hadden gekregen of gezien.

Goodlooking Nepal. Danjabaat... (bedankt)

De dag van vertrek is aangebroken. We gaan terug naar Kathmandu. Het afscheid nemen van de familie van Arjun, waar we de afgelopen 6 dagen te gast zijn geweest, gaat volledig volgens traditioneel Nepalees gebruik. Op de binnenplaats van de woning hebben zich vroeg in de morgen al tientallen mensen verzameld en de meesten zijn druk in de weer. Er staan 2 stoelen centraal, juist ja.... voor ons, daar mogen wij plaatsnemen. We krijgen van de moeder van Arjun een rode Tika op ons voorhoofd gedrukt en vervolgens een bloemenslinger van bougainvilleblaadjes omgehangen. Vervolgens komt de hele familie en vele anderen ons ook bedanken en bloemtakjes overhandigen. Dan krijgen we ook nog een briefje in het Nepalees overhandigd met daarin een dankwoord. De blijdschap en de dankbaarheid van deze mensen laat een onvergetelijke diepe indruk achter. De emoties zijn op dit moment even moeilijk te onderdrukken.

Het afscheid valt zwaar maar wat hebben we een voldaan gevoel. We gaan op weg. Niet voor lang overigens want na een half uurtje lopen komen we langs het dorpsplein. Hier staat het welfare comité op ons te wachten. We worden uitgenodigd voor de thee en in de bibliotheek staan weer 2 stoelen klaar.... voor ons. We krijgen opnieuw een Tika op ons voorhoofd en nog meer bloemenslingers omgehangen met opnieuw hartelijke en lovende dankwoorden. Ze zijn onder de indruk van alles wat er voor hun gemeenschap door ons gedaan is. Als afscheidsgeschenk krijgen we een traditionele 'Topi' (Nepalees hoedje) dit staat voor standvastigheid en symboliseert de Himalaya. Natuurlijk moeten we met iedereen op het dorpsplein op de foto. We nemen nu definitief afscheid en worden door iedereen uitgezwaaid. We vertrekken en hebben nog een lange terugreis voor de boeg.

Eenmaal aangekomen bij de rivier staat de jeep weer op ons te wachten. Er is echter een probleem.... er is geen diesel brandstof meer in het dorp! We hebben niet genoeg in de tank om thuis te komen. We hopen onderweg te kunnen tanken maar bij alle pompen die we tegenkomen krijgen we hetzelfde verhaal. Geen diesel. De brandstofnaald daalt steeds verder in het rode vlakje en dan.... ook nog een lekke band. Snel wordt het wiel verwisseld en kunnen we verder. Het wordt donker en bij de passage van de 3000 meter hoge pas krijgen we een gigantische hagelbui op ons kop. We krijgen honger. Na het avondeten en het drinken van de lokale 'Roxy' wordt Leo ineens misselijk en hangt kotsend uit het autoraam. Hoe avontuurlijk kan een reis zijn! Vlak voordat we de laatste druppels diesel er doorheen jagen komt uiteindelijk net op tijd de verlossende pomp in zicht. Eindelijk, we hebben diesel! Genoeg om thuis te komen. Om 12 uur 's avonds komen we aan in ons guesthouse in Kathmandu. We zijn doodmoe maar voldaan. Het was allemaal dik en dik de moeite waard. We weten dat voor veel mensen de dag van morgen nooit meer zo zal zijn als gisteren.

Goodlooking Nepal

Groeten Rob.

Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de auteur gebruikt worden voor publicatie. Heeft u belangstelling voor een expositie of publicatie dan kunt u contact opnemen met mij.
email: oudshoornrob@hotmail.com of 06-12964048. www.roboudshoorn.eu